

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 35

28. srpna 2016

Cena: 8 Kč

Marie,
požehnaná mezi ženami,
matka Ježíše...
(Teologická poesie)

Jedinečná žena v dějinách spásy
zastíněná Nejvyšším (Lk 1,35)
porodila Božího nejmilejšího
Syna (Ga 4,4)
skutečná matka (J 2,1-6)
v pokoře čekající (Lk 8,19-21)
trpitelka pod křížem (J 19,23-27)
v naději vyhlížející
Ducha Utěšitele (Sk 1,14)
vzorová služebnice Páně (Lk 1,38)

Žena nejbližší Bohu.

Blahoslavená, která uvěřila,
žena, která miluje,
matka naděje

Zobrazuje
co je láska
z Boha
k Bohu
k člověku.

Marie provází nás celý rok
matka u jeslí
žena pod křížem
v Duchu svatém s učedníky
služebnice Boží každý den

Přemýšlejme o ní
připojme se k ní
v Duchu i v činu
vznesme ji úctu
matce Páně

ZK

Společně zvládneme víc

Zveme na II. odbornou hospicovou konferenci, kterou pořádá plzeňská diecéze ČČSH pod záštitou hejtmána Plzeňského kraje V. Šlajse a rektora Západočeské univerzity M. Holečka.

Konference proběhne v plzeňském hotelu Angelo 22. 9. od 9 do 16 hodin. Je věnována profesionálům v oblasti doprovázení umírajících: pracovníkům hospiců, mobilních i stacionárních, lékařům a zdravotním sestřám, pracovníkům odborů sociálních a zdravotnických služeb, magistrátů, městských i obecních úřadů, pracovníkům v domovech pro seniory a pečovatelských domech, pracovníkům nadací podporujících hospicovou péči, pracovníkům zdravotních pojišťoven, studentům a vyučujícím lékařských a sociálních oborů... Bližší informace a program na webu církve a u Mgr. Lenky Hanusové, ředitelky úřadu plzeňské diecéze ČČSH, e-mail: kancelar@plzenskadiocese-ccsh.cz, tel.: 775 541 400.

Vážení a milí přátelé,

dovolte mi Vás co nejsrdčněji pozvat na druhý ročník hospicové konference, která se i letos bude věnovat ožehavým tématům doprovázení umírajících.

Je mi velkou ctí a radostí, že i letos přivítáme na naší konferenci vážené a milé hosty. Pan profesor Pavel Pafko přednese svůj příspěvek na téma eutanázie a hospicové péče. Ekonomka a publicistka Ilona Švihlíková promluví o vnímání naší současné společnosti. Ředitel prachatického hospice Robert Huneš nás zasvěti do významu humoru v hospicové péči. Psycholožka Laura Janáčková nás seznámí s postupy psychoterapeutické podpory umírajících. Ředitelka domácího hospice Ondrášek nás uvede do problematiky doprovázení umírajících dětí a mladistvých. Z uvedených škály témat, kterým se na letošní konferenci chceme věnovat, je patrné, že půjde o zajímavé a poutavé setkání, které nás může v mnohém obohatit. Podtitulem II. odborné hospicové konference v Plzni je „Společně zvládneme víc“. Chceme tím vyjádřit naše přesvědčení, že česká společnost se již nesmí více atomizovat. Věřící i nevěřící lidé musí začít spolupracovat na proměně společnosti v komunitu, která je otevřená, zná své možnosti a limity, je ochotná navzájem se podporovat a začít vnímat, že jeden potřebuje druhého. Že i slabí, nemocní, handicapovaní i další nás mnohému učí a naši povinností je poskytnout jim v této zemi důstojné místo, bezpečí a podporu. Těším se na setkání s Vámi.

ThDr. Filip Štojdl, plzeňský biskup
Církve československé husitské

Neklidná figura

Všichni jsme zajatci jedné sochy, kterou je naše tělo...

(C. Maclair)

Výstava „Neklidná figura - exprese v českém sochařství 1880–1914“, pořádaná Galerii hlavního města Prahy, je nejrozsáhlejší a nejvýznamnější samostatnou výstavou českého sochařství od zániku expozice moderního českého sochařství na Zbraslavi. Zachycuje průřez tvorbou nejvýznamnějších talentů, jakými byli kromě dominujícího Josefa Václava Myslbeka František Bílek, Stanislav Sucharda, Josef Mařatka, Ladislav Šaloun, Quido Kocián, Bohumil Kafka nebo Jan Štursa, a zároveň celou řadu projektů méně známých sochařů. Jejich plastiky jsou na výstavě konfrontovány s typickými ukázkami děl světových sochařů Augusta Rodina, Constantina Meuniera a Antoina Bourdella, kteří do českého vývoje zasáhli svými pražskými výstavami.

Řada děl je věnována náboženské tematice. Kromě čtenářům ČZ dobře známého F. Bílka, se mimořádnou působivostí vyznačují méně známá díla Q. Kociána (Vzkříšení, Jidáš, Mrtvý Ábel). O tom, že daleko expresivnější podobu než výslednou, realistickou, měl mít původně pomník sv. Václava z Václavského náměstí, se můžete přesvědčit na jeho již šestém návrhu od J. V. Myslbeka. Příslušníci naší církve mohou obdivovat Suchardovu plaketu Mistra Jana Husa s motivem anděla a trnovou korunou. O tom, jak se na Staroměstském náměstí vyjímala přípravná prkenná silueta Husova pomníku, pak informuje dobová fotografie z roku 1911.

Počátek 20. století se i v umění nesl ve snaze o národní emancipaci, a tak vznikala řada návrhů pomníků. Například k připomenutí Bílé hory (S. Sucharda, J. Gočár, F. Bílek) nebo Jana Žižky (J. Štursa, J. Kotěra). Byly ale monumentální snad až příliš, a tak je přes jejich uměleckou virtuozitu možná i dobře, že k realizaci nakonec nedošlo. Vlastní úsudek o tom si můžete udělat v Galerii hlavního města Prahy (nejvyšší patro Městské knihovny na Mariánském náměstí) až do 25. září.

red

Paul Dubois: Jana z Arku, foto: GHMP

František Bílek píše Jakubu Demlovi o novém presbytáři

Milý Jakube,
Chýnov 14. VII. 1924
jste milý vždy; zvláště v pozvání k Vám. Ale není možno nám nyní k Vám dojetí: Jsem v tuhé práci, která jest i svatou povinností, která mi snad ani nedovolí vzdáliti se z Chýnova po celé léto. „Mojí národové“ snad přijedou v srpnu. Nyní nemohou. Když přinesl listonoš Vaše „expres - rekomando“ - včera, byly u nás tři návštěvy. V těchto čtrnácti dnech návštěvy se nezmění; připravují Vyřavu a tu budou „naši“ nepřítelni; ba i ty návštěvy budou nepřítelni. Vy nejspíše pochopíte pílnost a soustředěnost potřebnou ku mé práci: Celý kamenný presbytář: Oltář, svícen, kazatelna, socha Husa a Chelčického, Krucifix (3 1/2 m), 10 nápisů, vše kamenné! 2 obrazy svatě matičky. Už po staletí netvořilo se nového presbyteria; chápete onu tvorbu a obtíž a zodpovědnost? Na sv. Václava má býti vše vysvěceno. Už mi zbývají skoro jen ony 2 obrazy (2 m vysoké). Panna Maria s Ježíškem a Panna Maria pod křížem. Ohromnost úkolu mne zde láká a těší. „Na kolenách“ chci vše pracovat. Nechci vypisovat zde velikost a svatost podniku. Nechci už zdůrazňovat vážnost a nejvyšší potřebného „kultu ženy“ svatě matičky; to Vy vše víte, a to i milý přítel Březina dobře chápe. Pozdravujte milostivou paní a pana Březinu. Omluvte nás, že nyní přijetí nemůžeme; snad naši přijedou v srpnu. Pokořme se Pánu, že vše tak sám zařídil; a pokořme se rádi! Ve vsi oddanosti Vás za všechny zdraví
František Bílek

(Číslo jednací: láska, Vzájemná korespondence Jakuba Demla a Františka Bílka, kniha II, 1912 - 1928, s. 366, nakladatelství Dauphin 2012, www.dauphin.cz) (VD)

Války začínají v nitru

Chodíme-li o dovolené neznámými místy, vidíme kromě krás i skutečnost, že lidé si postavili betonová města, vysoké domy, dveře s klíči a uzavřeli se v nich. Uzavřeli v nich i své srdce, své lidství. Modlí se k desítkám bůžků a na pravého Boha zapomínají. Napájí své duše jedem, ale slovo života, pramen vody živé odmítají. Myslí jen na jídlo, pití, zábavu. Jsou však pořád nespokojeni a reptají. Honí se za blahobytem těla a zároveň vyrábějí zbraně ničivé pro miliony. Proto „Kdo myslí, že stojí, hled, at' nepadne!“ Do dnešního světa je toto slovo apoštola Pavla velice pádné, vždyť víme, že to, co na povrchu vypadá krásně a velkolepě, bývá postaveno na vratkých základech okázalosti, samolibosti, pýchy. Stačí silnější závan větru a všechno se zhroutí. Týká se to nás jednotlivě v dennodenním životě, kdy toužíme po kariéře, postavení a slávě, ale i našich rodin, kde se ozývají zbytečné hádky a rozepře končící rozvody. Týká se to společností, které mezi sebou vedou války, i celých civilizací. Kolik jich jen v minulosti zaniklo a kde je jejich sláva? To, co se děje ve světě, nemůže přece nikoho nechat lhostejným. Nejenže zbytečně umírají hladem statisíce lidí, ale existují i zbytečně zabíjení pro kousek země, pro nerostné bohatství, pro pouhé slovo, ba i kvůli náboženství. Zatím je to všechno zdánlivě daleko od nás, ale zlo je jako lavina. Každá jiskřička může založit nesmírný požár a stejně je to i se zlem. Nastane výbuch, který je schopen zničit celý svět. Ježíš pláče nad světem. Nám tyto záležitosti asi mnoho neřeknou, protože žijeme v klidu a míru, ale i na nás záleží. I okolo nás se spřádají nitky odpovědnosti. Neboť všichni v Kristu jedno jsme. Kde začít? U zdánlivých maličkostí. Prvním Ježíšovým krokem bylo vyčištění chrámu - domu modlitby od všech nepatřičných věcí, kupeckého handrkování, hádek a duchovních nečistot. Základ je tedy ve vyčištění chrámu ducha i srdce, místa, kde se shromažďujeme, aby tam byl zřetelně a citelně přítomen Kristus. Aby promlouval on, a ne svět.

-czka
(Z knihy „Milí posluchači - Slovo nejen na neděli“)

Následování

v následování
ztrácíme každého dne
něco ze sebe samých

v následování
získáváme
sebe
každý den trochu víc
(Ulrich Schaffer, přel. ZJS)

Z kazatelského plánu

Patnáctá neděle po sv. Duchu

Budu zpívat Hospodinu po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, dokud budu. Kéž mu je příjemné moje přemítání! Hospodin je moje radost.
ŽALM 104,33-34

První čtení: Sírachovec 10,12-18

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

1. Abychom v boji s pokušením a hříchem u Pána církve pomoc hledali a nalézali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom byli uzdraveni z duchovní slepoty a moci Boží se otevřeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ty jsi věrný ve svých slibech a ryzí ve své pravdě. My však ze strachu nebo z vypočítavosti často lžeme a převracíme právo. Prosíme tě, pomoz nám, abychom slovem i skutkem šířili pravdu a konali spravedlnost! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 13,1-8.15-16

Evangelium: Lukáš 14,1.7-14

Verše k obětování: Žalm 102,16-17

Verše k požehnání: Příslloví 25,6-7

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás u svého stolu obnovuješ chlebem života a kalichem spasení. Dej, at' zakotvení ve tvé pravdě a lásce pomáháme jedni druhým! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 134, 150, 41, 104, 162, 167, 307

Zapomínáme děkovat

Tenisová superhvězda sedmdesátých let minulého století Američan Arthur Ashe podlehl chorobě AIDS, již se nakazil infikovanou krví transfuzí. Tento skvělý sportovec byl znám jako „gentleman tenisových kurtů“ a ovlivnil tehdejší sportovní generaci čistým stylem a zdvořilým vystupováním. Když se u něj zjistila smrtelná nemoc, spousta lidí mu vyjadřovala své sympatie i litost. „Takový skvělý člověk,“ říkali si, „proč právě on musí tak hrozně trpět?!“ Docela tomu rozumíme, vždyť i my někdy nemíváme k podobným myšlenkám

daleko. Pro Ashe byla sebelitost jistě velkým pokušením, ale díky své víře našel vnitřní rovnováhu. Novinářům ji v interview vysvětlil: „Kdybych se ptal, proč právě já mám takové trápení, musel bych si klást spoustu dalších otázek: Proč právě já měl takové sportovní úspěchy? Proč jsem vyhrál Wimbledon, proč jsem našel tak skvělou manželku a proč právě já smím mít krásné a zdravé děti?“ Jednoduchá logika, nemyslíte? Snad právě proto nám dělá tak často potíže. Spousta z nás si zvykla jen remcat a litovat se: Proč

právě já musím procházet tolika těžkostmi, proč musím být nemocný, proč jiní se mají líp? Stěžujeme si na potkání a propadáme duchovní depresi. A víte proč? Zapomínáme děkovat. I mnohým lidem kolem nás – že nám pomáhají, že se o nás všelijak starají a že nás i přes naše chyby mají rádi. Až se zase budeme cítit „na dně“ a v duši nás bude pálit otázka „proč právě já“, zkusme začít děkovat za všechno, co denně přijímáme. Naše povzdech se pak změní. Uvidíte!

-czka
(Z knihy Přijměte, co život dává)

Nad Písmem

Zapomeňme na svou vlastní důležitost L 14,1.7-14

Pozve-li tě někdo na svatbu, neseď si dopředu, vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti: „Uvolni mu své místo!“ a ty pak musíš s hanbou dozadu. Ale jsi-li pozván, jdi a posad' se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval, a řekne ti: „Příteli, pojď dopředu!“ Pak budeš mít čest přede všemi hosty. Neboť každý, kdo se povyšuje, bývá ponížen... Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry... ani bohaté sousedy... pozvi chudé, zmračené, chromé a slepé. Blaze tobě, neboť nemají čím ti oplatit... L14,1.7-14

Ježíš nám krásným a prostým způsobem odkrývá smysl křesťanství. Není tu nic, čemu bychom nerozuměli, nad čím bychom si museli lámat hlavu. Prostě prakticky vzato, pozve-li tě někdo na hostinu, neseď si dopředu, protože mezi pozvanými může být někdo důležitější, než jsi ty. Kdo se povyšuje, bude ponížen. Jestli chystáš o víkend grilování, nezvi své přátele ani příbuzné, ani bohaté sousedy. Ale pozvi chudé, nemocné, pozvi ty, kteří ti to nemohou nijak oplatit. Jak prostě.

Jedna věc je Ježíšovým slovům porozumět a druhá převést evangelium do našeho každodenního života. I když mnohokrát slýchávám z úst mnohých, že křesťanská víra je berličkou těm, co nejsou schopni žít svůj život sami za sebe, po dvaceti letech života s Kristem mám na věc jiný názor. Žít jako křesťan není vůbec jednoduché. Jistě, opřeme se o pomyslnou berličku Písma ve chvíli, kdy si sami nevíme rady, ale někdy také o tu berličku můžeme pěkně zakopnout. Posuďte sami. Snažíme se vytvářet Boží království na zemi plně bratrské lásky a milosrdenství, ne vždy jsme však schopni chovat se k druhým s takovou laskavostí, kterou po nás Kristus vyžaduje. Snažíme se být dokonalí podle Kristova vzoru a přitom stále narážíme na to samé, na co naráželi starozákonní proroci i apoštolové – na svou vlastní lidskou přirozenost, která nás táhne

stále znovu a znovu k různým hříchům a pokleskům. V lepším případě si své nedokonalosti uvědomujeme, víme o nich a snažíme se s tím něco dělat. V tom horším případě se domníváme, že hříchy, které popisuje Ježíš, se nás netýkají, a své jednání pokládáme za naprosto právoplatné a normální.

Když čteme o Ježíšových slovech, která pronesl k farizeům na sobotní hostině, v první chvíli nás napadne, že oni (ti zlí) mají s pýchou a domýšlivostí velký problém a v duchu se nám uleví: „Ještě, že my patříme k těm dobrým.“

Jenže pýcha a sebestřednost jsou běžnými vlastnostmi, které se více či méně v různých podobách a tvarech týkají každého z nás. Bez rozdílů. Jen si vzpomeňme, jak rádi jsme středem pozornosti, jak nás to těší, když nás ostatní obdivují a váží si nás, jak je nám dobře, když nás druzí chválí. Člověk má být přece ambiciózní, ctížádostivý. Máme usilovat o to, abychom byli co nejlepší v tom, co děláme, čím nás Bůh obdaroval a k čemu nás povolal. Ale stejně si myslím, že hranice mezi ctížádostivostí a pýchou je někdy velmi tenká.

Když se s touhou po dosažení dokonalosti dereme životem vpřed, může se nám stát, že se zapomeneme dívat kolem sebe. Připadáme si důležití, u všeho chceme být, jsme si tak jistí svým místem v Božím království. Snažíme se, abychom byli stále uznávaní, a staráme se o to, co si druzí o nás myslí, až přestaneme vnímat potřeby našeho okolí. Pak také třeba můžeme zjistit, že jsme se ve svém životě ocitli někde, kde být nechceme, kde, podle našeho mínění, ani být nemáme. Že nás, stručně řečeno, život zavál na místo, které si vzhledem ke svým zásluhám a snažení rozhodně nezasloužíme. Dojdeme-li k takovému poznání, buďme rádi, protože máme šanci sejmut klapy

z očí, a napravit to, co se pokazilo. Díky této moderní době jsme stále ve spojení s celým světem, se stovkami lidí. Lajkujeme, sdílíme, komentujeme cokoli, tvoříme si názor na tisíce různých věcí, problematikou emigrace počínaje, přes terorismus až po elektronickou evidenci tržeb. Můžeme své názory hlásat do celého světa téměř bez cenzury. Ale málokdy máme možnost zastavit se a přemýšlet o sobě, myslet na svou vlastní duši, být ve spojení ne se světem, ale sami se sebou, se svým nitrem.

Proto mám tolik ráda léto. Každodenní život se ubírá klidnějším tempem, máme možnost se třeba jen tak vydat do ticha přírody a odložit přitom starosti všedního dne. Můžeme v klidu přemýšlet nejen o řádu světa, o druhých lidech a o Bohu, ale také o sobě. Můžeme si uvědomovat vděčnost za to, jakými životními cestami nás Bůh provází. Můžeme s ním v klidu mluvit a třeba se i dohadovat.

I to je způsob, jak napravíme své srdce a přiblížíme se k Bohu. Pak také můžeme zjistit, že pýcha je skutečně největším problémem každého z nás, protože nám brání pokorit se před Bohem. Brání nám uznat, že život, který žijeme, nám připravil Bůh. Brání nám přijmout Boží milost a Boží lásku. Brání nám přijímat spásu jako dar, který není závislý na našich zásluhách. Zapomeňme na vlastní prospěch, vlastní slávu a zisk, zapomeňme na svou vlastní důležitost. Přemýšlejme o sobě a o světě, neuzavírejme se ve vlastních názorech a předsudcích, ale nechme místo pro Boží milosrdenství, pro vanutí Božího ducha, pro trpělivou a nezměrnou Boží lásku. Jen takovým způsobem budeme schopni Ježíšovým slovům nejen rozumět, ale také s nimi skutečně žít náš každodenní život. Amen.

Lenka Selčanová

Pane, ty znáš naši pýchu,
a přesto nebo právě proto
nám s nesmírnou trpělivostí a láskou nabízíš cestu ven
z naší vnitřní zaslepenosti.
Děkujeme ti za tvou lásku a milost.
Kéž jsou naše srdce tvým příbytkem. Amen.

Lidský život je určen k ubývání

Anna Lukešová: Z přednášky na konferenci o paliativní péči v Prachaticích 22. dubna 2016

Lidský život je určen k tomu, aby byl plně prožit. Plný život se pojí s představou hmotného dostatku a dobrého zdraví. Ale v životě přicházejí ztráty, selhání a nemoci a s nimi strach, že se výhled ke konečnosti života přibližuje. Životní ztráty ani nemoci však nejsou znehodnocením smyslu života, neboť učí přijetí nutného ubývání a zdolávání problémů; to samo může vposledku naplnění života podpořit. Život je určen k ubývání, ne však k zmarnění.

Obecné téma, které vnímáme každý z jiného úhlu: nemoc, zdraví, duchovní život. Každý k němu máme co říct, ale ne vše osloví toho, k němuž se obrácíme. Svůj osobní příběh prožíváme, hodnotíme či zavrhuje podle toho, jak nám je. V nemoci se toto vnímání mění a v nemocnici pak prochází dost zásadní krizí. Něco se ztrácí a je nutné hledat, jak a zda žít dál. Nemocniční kaplan vstupuje do osobního vnímání lidského příběhu, k němuž nelze použít žádné tabulky a hotové postupy. Žádné „já bych...“ nebo „to je špatně...“. Lidský život je určen k ubývání. Jörg Zink vlastně napsal: život dospělého člověka je určen k ubývání. V nemocnici to bohužel nejsou jen dospělí, kdo se učí přijímat ubývání svého života. Pacient se učí, jak měnit a pak i ztrácet své zvyky, možnosti a plány. Duše se vzpírá, bolí to, ale nakonec je to obživující, když nemocný souhlasí, že dokud neodevzdá to, co už nemůže mít, neuzdraví se. To je přijetí onoho určení k ubývání. To je obrácení novým směrem.

Společnost učí úspěchu a nemoc či smrt jsou nezdarem. Přijetí toho, že život ubývá směrem, který nebyl

v plánu, je cestou proti proudu; je to cesta k prameni života. Církev má v tomto ohledu hodně co dát, nebude-li mluvit v kategoriích své nauky, ale v kategoriích odvahy života k věčnosti. (Paní v hospici: Všechno mě v té církvi naučili, jen jak se má umírat, ne.) Tvrzení, že věřící lidé umírají snáze, není vždy pravdivé. I oni procházejí strachem a hledají smysl bolesti a smrti (Proč mne Bůh vede touto cestou? Je to odplata za mou vinu?). Přijetí vlastního ubývání je blahodárné pro věřící i nevěřící. (Úspěšná podnikatelka bojující s rakovinou: Už dlouho cítím, že nežiju dobře. Právě toto omezení nemoci mě postrčilo ke změně života, k níž jsem dosud neměla odvahy.) Za přijetím ubývání se objeví nové obzory.

Nemocniční kaplan zastává pozici, o jejíž potřebnosti se v nemocnici nepochybuje. Věnuje se spirituálnímu bytí člověka. Ale ne všichni rozumějí jeho práci. Představa, že přichází někdo jako farář může být pozitivní (spolehlivost, dobrotu, zповědní tajemství), ale i negativní (obecné odmítání církvi). Pacienti či jejich příbuzní kaplanovi vysvětlují, že „jsou nevěřící“, a proto s ním nemohou mluvit. Nevěřící zdravotníci někdy návštěvu kaplana záměrně ruší. Ale to není jen české specifikum.

Práci kaplana je tak jednat s člověkem, aby při respektu k jeho jedinečnosti mu pomohl k lidsky důstojnému zvládnutí jeho životní situace na jemu dostupné úrovni víry. Kaplan je věřící, ale nesmí být v nemocnici misionářem. Projeví-li pacient touhu po službě určité konfese, kaplan zprostředkuje návštěvu kněze (svátost, rozhovor). Ale většinou jde o rozhovory a lidé říkají:

To je jedno, že jste z jiné církve. Bůh je jeden a mluvit spolu můžeme i tak. (Velmi často se lidé obávají mluvit o svém pokřtění, protože nebyli mnoho let v kostele. Ale každý přiznává, že se v nemocnici modlí a přimluvnou modlitbu s vděčností přijímá.)

Každá nemocnice poskytuje kaplanskou službu podle svých možností. Někde jsou kaplani zaměstnanci nemocnice, někdo jsou zaměstnanci církve a s nemocnicí mají smlouvu, někde přicházejí jako dobrovolníci. V Motole a Na Bulovce je tým kaplanů, který je součástí ošetřovatelské péče a spolupracuje se zdravotníky (např. při sdělení těžké diagnózy, při sklíčenosti, osamění atp.).

Vzájemná důvěra stojí na dobrých zkušenostech, ne na nařízení shora. Třebaže většina pacientů odmítá jakoukoli víru, návštěva kaplana i jim pomáhá urovnat myšlení, zklidnit se. Také je-li délka pobytu v nemocnici dlouhá, mnozí změní svůj požadavek na kaplanskou návštěvu. To neznamená, že lidé změní svůj vztah k církvi či Bohu. Ale kaplanovi porozumí, protože reprezentuje známé křesťanské hodnoty, a i když je pacient nevěřící, důvěřuje mu a svěří své obavy a bolesti duše.

Fakt ubývání života a zápas o novou podobu budoucnosti pomáhají v nemocnici řešit také např. psychoterapie, která jako součást nemocniční péče má své postupy, cíl léčby a používá medikaci. Někdy i sami pacienti mluví o alternativní medicíně, jako o tom, co jim pomáhá, nebo mají neurčité představy o náboženství spojené s ezoterikou, ale to je třeba odmítnout. *Pokračování příště*

Jsou lidé, kteří se umějí prosadit a jsou jiní, kteří se odevzdávají v poslušnosti Bohu. Ti, kteří se prosazují, mají úspěchy. Kdo se poddává Bohu, vidí za určitých okolností své úspěchy mizet. Kdo se prosazuje, stojí obrácen tvář falešným směrem. Stojí proti směru života, protože život dospělého člověka je určen k ubývání. Kdo se odevzdává, stojí ve směru, v němž se jeho život naplňuje. Kdo se prosazuje, je nešťastnější než ten, kdo se spotřebovává; má také menší podíl na Pravdě. **Jörg Zink**

Šiité

Přední místa ve zpravodajství médií zaujímají již dlouhou dobu bouřlivé události na Blízkém východě a souvztažně i v Evropě. ČZ přináší na pokračování články o dvou hlavních směrech islámu a dále alavitech a drúzích a jejich vztahu ke křesťanství z pera prof. PhDr. Luboše Kropáčka, CSc. Prof. Kropáček patří k největším znalcům islámu a arabského světa u nás. Vyučuje mj. na Husitské teologické fakultě a Filozofické fakultě UK.

Šiité se odštěpili od většinového proudu krátce po Muhammadově smrti na základě přesvědčení, že Prorokovým nástupcem v čele obce se má stát jeho nejbližší mužský příbuzný Alí ibn Abí Tálib. Alí byl Muhammadův bratranec a zeť, manžel jeho dcery Fátimy. Pro jeho stoupence se ujalo pojmenování Alího strana (ší'at Alí). Vedení obce se dočkal až v letech 656-661, po smrti tří dřívějších chalífů, jejichž zvolení šiité pokládají za neoprávněné. Otázka, komu patří vůdčí postavení, vyvolala tehdy v obci rozkol, a dokonce občanskou válku. Alí sám zemřel rukou vraha. Jeho stoupenci pak přenesli nárok na jeho syny, v linii po matce vnuky Prorokovy. Starší Hasan se stáhl do soukromí, mladší Husajn se pokusil prosadit, byl však vojskem umajjovského chalífy roku 680 na půdě Iráku u Karbalá zabit. Husajnova smrt zpečetila nepřátelství mezi sunnity a šiíty, kteří si ji každý rok v měsíci muharramu sebetřzlivými performancemi připomínají.

Šiité se nesmířili s ustavenou mocí a uznávali za svou autoritu pouze pokračovatele Prorokovy rodiny, které označili za své duchovní vůdce imámy. Rozvinuli učení, že se v jejich linii z otce na syna předává zvláštní svaté světlo, neboť jen oni jsou pověřeni prostředkovat Boží vůli lidem. Linie skončila, když se 12. potomek Alího a Fátimy v roce 873 v dětském věku skryl. Po nějaký čas ještě písemně komunikoval s vybranými muži, od roku 940 se ale uchýlil do „velké skrytosti“, nadále „nepostizitelný smysly, ale přítomný v srdcích“. Ve skrytosti zůstává vrcholnou autoritou. Až se naplní čas, přijde jako Mahdí, tj. „Bohem správně vedený“, odstranit útlač a nastolit říši spravedlnosti. Představitel menšinového šiitského islámu, vystavení nepřízni sunnitských režimů, se po staletí stahovali do pasivního kvietismu, neboť v nepřítomnosti imáma bylo těžké přijímat závažná rozhodnutí. Až roku 1501 nová šáhovská dynastie v Iránu vyhlásila ší'itu za státní náboženství. Ve 20. století posílené šiitské duchovenstvo v čele s Chomejním přešlo od kvietismu k politické revoluční aktivitě a nastolila režim velájt-e faqih, tj. vlády, v níž islámští právníci dokáží číst a prosazovat vůli

skrytého imáma. Írán se stal hlavní baštou imámovské ší'ity či dvanáctníků, k níž se hlásí většina vládnoucí dnes v Iráku a velké komunity v Libanonu, na Bahrajnu, v nábožensky méně horlivém Afghánistánu a menší skupiny v dalších zemích.

Šiité mají stejný Korán jako sunnité, pokládají jej však za neuplný a vykládají jej v řadě míst odlišně. Tradice mají zcela jen vlastní, často opřené o výroky Alího nebo dalších imámů. Právní systém je koncepčně blízký, ale odlišuje se některými odlišnými ustanoveními, například v tematice rituální čistoty nebo možnosti uzavírat sňatek na dobu určitou. Jako utlačovaná menšina šiité rozvinuli učení o možnosti zastírat (taqija) v ohrožení svou ryzí víru. Do jejich učení pronikla řada podnětů z křesťanství, zřetelná je tu mesianistická myšlenka, úcta ke svatému utrpení a mnoho dílčích prvků v synkretických kulturních šiitských sekt.

Celkem šiité představují asi 15 % z celosvětového počtu muslimů. Vedle nejsilnějších dvanáctníků jde o řadu drobnějších sekt, jejichž imámové se odštěpili od hlavní linie. Již v 8. století to byli stoupeni Husajnova vnuka Zajda, k jejichž šiitské odnoži se dnes hlásí povstalecké horské kmény v občanské válce rozpoutané v Jemenu. Početně a kulturněhistoricky významnější sekty směru ismá'ilíje se hlásí k linii sedmi imámů. Jejich východní větev má jako jediná živého, přítomného imáma. Je jím údajně 49. potomek Alího, známý jako Aga Khan IV., proslulý bohatstvím od svých věřících, a také humanitární činností. Obecně platí, že vztahy mezi sunnity a šiíty se v dějinách vyznačovaly častěji napětím než snahami o sblížení. Vyhledky islámského ekumenismu se jevíly velmi nadějně v letech 1959-60, avšak zmařily je politické spory mezi tehdejšími Íránem a Egyptem. Dnes sunnitsko-šiitské soupeření, založené ve značné míře v ambicích regionálních mocností Saúdské Arábie a Íránu, patří k ideologickým kamenům v mozaice příčin krvavých konfliktů, které rozdírají Irák, Sýrii a Jemen. Křesťanství zde není vnímáno jako relevantní hráč.

Luboš Kropáček

Karel Čapek: Sestry

To už patří k jakési mužské prestiži, mluvit o ženských tak trochu spatra; není to zlá vůle jako spíš vědomí fyzické převahy. Ono to většinou tak vypadá, jako že ženy potřebují naši ochrany; ale jsou chvíle, a dokonce těžké chvíle, kdy shledáváme, že potřebujeme jejich ochrany.

Velká převaha ženy je především v tom, že je matkou; za druhé v tom, že je sestrou: totiž milosrdnou sestrou. Muž dovede být muži bratrem v církvi nebo v boji; ale zřídka dovede být bratrem nemocného. Dovedl by ho léčit nebo aspoň povyrážet; ale neumí ho tiše a jemně doprovázet tou cestou bolesti, aby nebyl sám. Je hrubě aktivní; neumí tak dobře svou činnost rozložit v droboučké a trpělivé skutky. Viděl jsem při práci lékaře, rychlé a odhodlané jako při útoku; viděl jsem sestřičky při jejich tichém bdění; a já nedovedu říci, kdo z nich byl krásnější.

Viděl jsem dva typy: jedna, dosud trochu novicka té samaritánské řehole, drobná a plachá; seděla u hlavy lože po celé hodiny, po celé noci, a neodvrátila očí od tváře

nemocného. Nevím, nač myslela, ale jistě na nic těžkého a smutného, neboť její tvář byla jasná a klidná, a oči nemocného se vždy potěšily, když procitly ze spánku, který už neměl konce. Nic se nedělo v té přidušené světnici; bylo slyšet jen pravidelný dech nemocného a pravidelný krok vtefin; ale ty tiché zvuky plynuly na něčem ještě tišším, na pokojném bdění malé a růžové diákonistky, která ani nečetla, ani se nemodlila, ani nešila, ale jen se světle dívala na tvář spícího. Podobala se hořící lampě, která nezabliká a nehnutě, tiše zatlačuje tmou, jež se na nás řítí. A tu nemocný otevřel oči a upokojil se, neboť viděl nad sebou svítit to jasné lidské světélko.

Druhá byla starý veterán samaritánské služby, těžká a tlustá, poloošleplá triatřiceti lety bdění; seděla nakloněna nad nemocným, s rukou na jeho pulsu, a naslouchala, cíhala na každý šelest se zkušenou a bezpečnou pozorností starého ohaře; nic jí neušlo, žádné zachvění dechu, žádný pokus vysílené ruky o pohyb; ještě než nemocný nadzvedl ruku, byla tu se svými silný-

ma, jistýma, a přece tak lehkýma rukama a pomohla mu vykonat pohyb nebo uložit ruku pohodlněji. A těmi zkušenými dlaněmi provázela celý ten poslední zápas; pomáhala ruce ještě se bránit, hrudníku dýchat, hlavě spočívat; a dosloužila hasnoucemu tělu do posledního zatřetí dechu. Pak si utřela oči a byla pohotově umýt a urovnat tělo mrtvého.

Věřím tedy, že to tak nějak bylo: že milosrdný Samaritán, našed zbitého, očistil vínem rány jeho, a roztrhnuv své roucho, je ovázał; že naložil raněného na svého soumara, a podpíraje bezvládné tělo, dovezl je do svého stanu. Ale pak – a to ten Nový zákon zapomněl poznamenat –, pak přišla tiše žena Samaritánka a sedla si u lože pacientova; pak bděla po celou noc jako pokojně svítící kahan, nadzvedala hlavu chorého a ovlažovala jeho rty. To nestojí v Písmě, ale jistě to tak bylo; a byly to předlouhé hodiny, raněný stěnal a žena Samaritánka bděla u jeho lože, aniž o tom psalo Písmo a aniž se levitě i milosrdní Samaritáni starali o její tiché dílo.

Lidové noviny 14. 7. 1929

Zprávy

Legiovlak je ambiciózní projekt Československé obce legionářské, který si předsevzal vytvořit věrnou repliku legionářského vlaku z období let 1918 - 1920, kdy na Transsibiřské magistrále v Rusku probíhaly válečné operace čsl. legií. Vlak se skládá z vozu polní pošty, těplučky, plukovní prodejny, ubytovacího, filmového, krejčovského, zdravotního, štábního, obrněného a dvou vozů plošinových. Vstup zdarma. • Praha - do 30. 8. (kromě pondělků), • Ostrava 2. - 15. 9., • Český Těšín 16. - 22. 9., • Opava 23. - 29. 9., • Hranice 3. - 10. 10., • Olo-mouc 13. - 28. 10., • Prostějov 31. 10. - 6. 11., • Přerov 7. - 13. 11., • Bruntál 15. - 20. 11., • Krnov 21. - 27. 11., • Zábřeh 29. 11. - 4. 12. (Dle www.csol.cz) red

Jubilantka ve Zlíně

„Já sám až do vašeho stáří, až do šedin vás budu nosit.“ Iz 46,4

Je to velký dar – dožít se stých narozenin, k tomu v docela dobré tělesné i duševní kondici, a navíc v kruhu blízkých. **Sestra Jindřiška Hlaváčková** patří do zlínské náboženské obce už plných 80 let. Nejen ona, ale my všichni dobře víme, komu vděčí za toto obdarování – za šťastný věk stáří.

Řekněme si něco o životě jubilantky. Narodila se 23. 8. 1916 ve Vamberku. Vyrůstala v harmonické rodině spolu se třemi sourozenci. Její otec byl jedním ze zakládajících členů Církve československé.

Jindřiška absolvovala rodinnou školu. Chodila ráda do Sokola a tam se také seznámila se svým budoucím manželem Josefem. Po svatbě se mladí manželé odstěhovali do Zlína,

kde našel Josef zaměstnání ve firmě Baťa. Válečná doba byla pro rodinu těžká. Otce odvezli do koncentračního tábora, bratranec se musel před deportací ukrývat u sestřenic Jindry, která také pečovala o svou nemocnou matku až do její smrti.

Po skončení války vychovávali Hlaváčkoví dvě děti, staršího Jiřího a mladší Ivanu. Ve Zlíně našli nové přátele, a to v Sokole, v turistickém oddílu, se kterým rádi cestovali po vlasti, a také v církvi, do níž se ochotně zapojili. Však také později musela sestra Jindřiška snášet za své náboženské i politické přesvědčení nepřiznání režimu. Nemohla se stát učitelkou v mateřské škole ani vychovatelkou. Nestěžovala si však a vykonávala práci svačičkářky ve škole, později hospodářky na kolejích. V církvi jsme ji potkávali pravidelně každou neděli na bohoslužbách a také na biblických hodinách, dokud jí to

zdraví dovolovalo. Po dlouhou dobu pracovala také v radě starších. Pěkné roky stáří poněkud zkomplikovala mozková příhoda, která postihla naši sestru ve věku 91 let. Avšak nezdolný optimismus a vitalita, jistě i starostlivost dcery a četné modlitby přátel postavily pacientku znovu na nohy. Jen řeč se jí už nevrátila. Stále se dovede radovat, a to z mnoha vnučat a pravnoučat, ba i praprawnoučat. Potěší ji také každá návštěva přátel z církve. A přicházíme za ní rádi. Chceme ji povzbudit a nakonec jsme to my, kdo odcházíme povzbuzeni. Přejeme naší milé jubilantce, aby jí vydržela její radost ze života i jistota Boží blízkosti a pomoci. **RAV**

Setkání třetího věku v Karlíně

V úterý 27. 9. v 15 hodin pořádá NO Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 **Setkání třetího věku**. Tentokrát s aktivním členem naší církve Ing. Čestmírem Holečkem na téma **Energie kolem nás**. Ing. Holeček je dlouholetým pracovníkem v energetice. Seznámí nás zajímavým a poutavým způsobem s tím, co se musí stát, aby pro všechny byla k dispozici potřebná elektrická energie. **ON**

Program divadla Mana

- 6. 9. (úterý) 18.30 h - Dernisáz výstavy „**Letní obrazy**“ Petry Makaloušové
- 8. 9. (čtvrtek) 18.30 h - První otevření básnické sbírky „**Drsné trestí**“ Jarmily H. Čermákové **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 29. 8. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Mozart, Gershwin
Prague Brass Ensemble
J. Kalfus - varhany
- 30. 8. - 17 hodin
Bach, Händel, Mozart, Dvořák
J. Kalfus - varhany
Y. Škvárová - mezzosoprán
- 31. 8. - 17 hodin
Händel, Beethoven, Mozart, Corelli
J. Popelka - varhany
V. Frank - housle
- 31. 8. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart, Dvořák
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle
- 1. 9. - 17 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Saint-Saëns
Michal Hanzal - varhany
Martina Bauerová - soprán
František Bílek - trubka
- 2. 9. - 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi
Josef Kšica - varhany
Tomáš Jindra - bas
- 2. 9. - 20 hodin
Dvořák, Ravel, Mozart, Vivaldi -
Radio Symphony Collegium
Marek Zvolánek - trubka
- 3. 9. - 17 hodin
Händel, Beethoven, Mozart, Corelli
- 3. 9. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi Orchestra Praga
- 4. 9. - 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
- 4. 9. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
Prague String Orchestra

Hudba zemí Koruny české na dvoře císaře a krále Karla IV.

Pátek 2. 9. v 19:30
kostel sv. Jana Křtitele
Na Prádle, Říční ulice,
Kampa, Praha 1
Schola Specialis Familiae
Ave coronata ...

Sobota 3. 9. v 17:00
kostel sv. Jana Křtitele
Na Prádle, Říční ulice,
Kampa, Praha 1
Schola specialis Familiae
Hospodyne pomyluy ny ...

Sobota 3. 9. v 19:30
kostel sv. Jana Křtitele
Na Prádle, Říční ulice,
Kampa, Praha 1
Ensemble Mathesius
Hudba lucemburského století

Neděle 4. 9. v 17:00
sál Juditiny věže,
Mostecká 1, Praha 1
Folklórní sdružení: **CANTIO**
Svatý Václav

Neděle 4. 9. v 19:30
kostel sv. Vavřince na Újezdě,
Hellichova 18, Praha 5 - Malá Strana
ARS CAMERALIS
Hudba z doby Karla IV.

www.narabona.cz/pcl <https://www.facebook.com/ScholaSpecialisFamiliae/>

Z ekumeny

KVŮLI BREXITU ŽÁDÁ STÁLE VÍCE BRITSKÝCH ŽIDŮ O PORTUGALSKÉ OBČANSTVÍ

Stovky britských Židů, jejichž předci byli nuceni před pěti sty lety uprchnout z Portugalska před inkvizicí, se nyní ucházejí o portugalské občanství. Podle mluvčího britské židovské komunity se počet žádajících strmě zvýšil od té doby, co Velká Británie v referendu hlasovala o vystoupení z Evropské unie. „Dostáváme desítky žádostí denně,“ sdělil Michael Rothwell, mluvčí židovské komunity v severoportugalském městě Porto. Podle něj si od 23. června, kdy se Britové rozhodli Evropskou unii opustit, podalo žádost o portugalské občanství téměř 400 britských Židů. Do tohoto data žádalo naopak o portugalské občanství na základě zákona, jehož novela byla schválena roku 2015, který sefardským Židům dovoluje udělit občanství jako kompenzaci na základě persekuce, kterou zažili jejich předkové v 15. století, jen pět Britů židovského původu. Za celý minulý rok si o portugalské občanství zažádalo 500 Židů. Mnohem větší židovská komunita v portugalském hlavním městě Lisabon prý však žádný zvýšený zájem o žádosti o občanství nezaznamenala. Podle její mluvčí Teresy Santosové obdržela lisabonská obec celkem 1090 žádostí, z nichž jen velmi málo pochází od Britů.

V roce 1989 se tehdejší portugalský prezident Mario Soares židovské komunitě omluvil za dekret, který vydal roku 1496 král Manuel I. a kterým dal Židům 10 měsíců na to, aby konvertovali ke katolicismu, nebo zemi opustili. Když začali Židé Portugalsko opouštět, vydal král nový dekret, který jim v tom zabránil a donutil je přijmout katolicismus pod označením „noví křesťané“.

www.ztis.cz

SBÍRKA NA ZVON V CHOTOVINÁCH

Náboženská obec ČČSH v Chotovinách (IČO 65972031) zahájila dnem 1. srpna 2016 veřejnou sbírku za účelem shromáždění finančních prostředků na pořízení nového zvonu do kostela (sboru) Církve československé husitské v Chotovinách. Své dary můžete zasílat na účelový transparentní účet č. 2501013888/2010 nebo odevzdat proti zápisu do sběrací listiny či vložením do účelové pokladničky ve sboru v Chotovinách. Všichni neanonymní dárci budou zapsáni do „Pamětní knihy zvonu“, která bude vydána po ukončení sbírky. Dárcům, kteří věnují více než 7777,- Kč je vyhrazena možnost, aby se jejich jméno stalo součástí zvonu. Sbírkou byla řádně oznámena KÚ Jihočeského kraje, který k tomuto vydal dne 7. 7. 2016 Osvědčení pod č. j. KUJCK 957994/2016. Zvon o průměru 68 cm a váze 160 kg by měl nést jméno jihočeských velíků Jana Husa a Jana Žižky. Děkujeme všem ochotným dárcům. Kéž i tento zvon se brzy stane ohlašovatelem cesty lásky a naděje, aby dobrý Bůh rozmnožil požehnání v našich domovech. S vděčností **Rada starších a farář n. o. ČČSH v Chotovinách**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O HOSTINÁCH

Vypisujte písmenka z horní tabulky v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

Š	S	Ž	K	N	O	Ů	E	O
J	K	Ů	E	V	U	D	P	Ž
P	N	N	S	O	O	Í	J	N
A	V	V	E	D	A	B	I	P
O	E	B	Ž	U	O	E	K	E
Y	E	D	D	U	Á	P	Š	Ů

15	34	40	6	29	12	51	18	33
42	1	20	47	21	45	7	48	3
23	38	25	9	37	24	26	17	54
30	13	50	35	32	2	44	39	11
8	53	19	27	16	49	10	31	43
14	28	46	4	41	22	36	52	5

(Řešení z minulého čísla: Uzdravení.)

Jana Krajčříková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321